

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce: O. S., nar. X, st. příslušnost Ukrajina
místo pobytu X,

zastoupeného JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou
se sídlem Karlovo náměstí 18, Praha 2,

proti žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci vrátil žádost o udělení dočasné ochrany ze dne 12. 6. 2025, zaevidovanou pod č. j. OAM-0386431/DO-2025, z důvodu nepřijatelnosti žádosti, byl nezákonný.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobce a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti o udělení dočasné ochrany, zaevidované dne 12. 6. 2025 pod č. j. OAM-0386431/DO-2025.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10 140 Kč a to ve lhůtě 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce se žalobu podanou dne 23.7. 2025 domáhal u Městského soudu v Praze (dále také jen „soud“) vydání rozsudku, kterým by soud konstatoval, že zásah žalovaného Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky, (dále jen „žalovaný“) spočívající v tom, že žalobci vrátil žádost o udělení dočasné ochrany, zaevidovanou pod OAM-0386431/DO-2025 z důvodu nepřijatelnosti žádosti ve smyslu § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Lex Ukrajina“), byl nezákonný (dále jen „zásah“). Zároveň žalobce požadoval, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování práv žalobce, a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti o udělení dočasné ochrany.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

2. **Žalobce v podané žalobě uvedl**, že dne 12. 6. 2025 podal žádost o poskytnutí dočasné ochrany na území České republiky. Tuto žádost však žalovaný posoudil jako nepřijatelnou ve smyslu § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o dočasné ochraně cizinců. Nepřijatelnost žádosti byla odůvodněna tím, že žalobci již byla udělena dočasná ochrana v jiném členském státě Evropské unie, konkrétně v Rumunsku.
3. Při vstupu žalobce přes vnější schengenskou hranici do Rumunska dne 7. 2. 2025 mu bylo Generálním inspektorátem pro imigraci vydáno povolení k pobytu, které je poskytováno příjemcům dočasné ochrany. Dne 19. 3. 2025 se žalobce osobně dostavil na zastupitelský úřad Rumunska v Praze, kde požádal o vzdání se práv spojených s udělenou dočasnou ochranou. Rumunské orgány této žádosti vyhověly a žalobci bylo vydáno potvrzení o vzdání se dočasné ochrany.
4. Žalobce je přesvědčen, že posouzením jeho žádosti jako nepřijatelné došlo k nezákonnému zásahu do jeho práv. V této souvislosti odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu a tvrdí, že na jeho osobu dopadají ustanovení čl. 1, čl. 3 odst. 5, čl. 7 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES o dočasné ochraně. Žalobce podal žádost o dočasnou ochranu na území České republiky, kterou doplnil potvrzením o vzdání se dočasné ochrany v Rumunsku, a má za to, že jeho žádost neměla být bez dalšího zamítnuta.
5. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl**, že vyhodnotil žádost žalobce jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. Žalobce, jak žalovaný ověřil, totiž figuruje v Platformě pro výměnu informací o žadatelích a držitelích dočasné ochrany mezi členskými státy (Temporary Protection Platform) jako držitel dočasné ochrany v Rumunsku. Svědčí o

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

tom, znak „*tp*“ uvedený v rubrice „*Type of protection*“. Tento znak je zkratkou anglického „*Temporary protection*“ a používá se tam, kde cizinec získal v členském státě povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany a dosud je jeho držitelem.

6. Žalovaný má za to, že závěr Nejvyššího správního soudu stran práva sekundárního pohybu držitelů povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany napříč členskými státy EU ve skutečnosti z žádného právního předpisu nevyplývá. Mimo to již v současnosti nemůže obstát. Dne 13.6. 2025 totiž na základě jednomyslné podpory vyjádřené na Coreperu dne 11. 6. 2025 ministři vnitra na zasedání Rady ministrů vnitra jednomyslně podpořili další roční prodloužení dočasné ochrany. Oproti minulému rozhodnutí o prodloužení došlo v úvodních ustanoveních (tzv. recitálech) k několika změnám, na kterých se členské státy dohodly. Pro oblast týkající se druhotných pohybů byly odsouhlaseny dva nové recitály (tj. úvodní ustanovení). Nutno zdůraznit, že pracovním jazykem vyjednávání byla angličtina a dokument byl vyjednáván pouze v anglické verzi. První recitál míří na případy, kdy osoba, která je poživitelem dočasné ochrany (resp. povolení k pobytu na tímto účelem) v jednom členském státě, požádá o udělení dočasné ochrany v druhém členském státě. Takové žádosti by měly být zamítnuty; přitom termín „zamítnout“ má autonomní unijní význam zahrnující všechny formy negativního posouzení (viz např. azylové procedurální nařízení [Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/134, čl. 3 odst. 8]). Recitál zde odkazuje i na rozsudek SDEU ve věci *Krasiliva* (C-753/23) a konkrétně na bod 30 rozsudku. Tento recitál ani rozsudek Soudního dvora EU nepožadují žádnou asistenci orgánů členského státu směrem k poživiteli dočasné ochrany, jde-li o zrušení jeho dočasné ochrany v druhém členském státě, jak to vyžaduje judikatura Nejvyššího správního soudu.
7. Žalovaný pak obšírně vyložil, že i pokud by žalovaný odhlédl od aktuálního prováděcího rozhodnutí Rady, kterým se prodlužuje dočasná ochrana, z normativního textu směrnice 2001/55/ES skutečně právo sekundárního pohybu držitelů dočasné ochrany (tj. oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany) v rámci členských států EU neplyne. Ostatně to potvrdil opakovaně i Nejvyšší správní soud. Držitelům dočasné ochrany jsou přiznána práva definovaná v kapitole III směrnice 2001/55/ES, resp. členským státům jsou ve vztahu k těmto osobám definovány povinnosti v člancích 8–16. Z žádného z uvedených ustanovení neplyne, že by dotčeným osobám bylo též přiznáno právo sekundárního pohybu v rámci EU.

III.

Posouzení žaloby

8. Žaloba je včasná a přípustná [srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS, z 3. 4. 2025].
9. O žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání postupem v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s rozhodnutím o věci samé bez jednání účastníci souhlasili. Naříditi jednání nebylo třeba ani kvůli dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, kterou žalobce u žalovaného podal a kterou mu žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je oběma stranám z povahy věci dobře znám a není mezi nimi sporný. Posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Soud neshledal potřebu dokazovat ani jinými listinami, ani důkazy označenými v podáních účastníků. Žádný z těchto dokumentů nebyl v rozsahu potřebném pro posouzení důvodnosti žaloby relevantní.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Skutkové poznatky, jež by jejich případným provedením k důkazu soud nabyly, nepotřeboval pro posouzení opodstatněnosti žalobní argumentace. Obsah žádného dokumentu nemohl nic změnit na věcném hodnocení tohoto sporu.

10. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS, ze 17. 3. 2008).
11. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv, a to bez ohledu na to, že ji již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU. Jde-li o hodnocení tohoto úkonu, zde lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS z 30. 5. 2017). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna.
12. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobci vrátil jako nepřijatelnou. Soud předesílá, že v nedávné době došlo k zásadnímu judikaturnímu vývoji stran chápání institutu dočasné ochrany. V prvé řadě nelze opomenout rozsudek Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ve věci *C-753/23, Krasiliva*, z 27. 2. 2025, na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, z 1. 4. 2025 a č. j. 1 Azs 336/2024-42 z 3. 4. 2025, a již zmíněným rozsudkem č. j. 1 Azs 174/2024-42 z 3. 4. 2025. Tyto prvotní závěry pak převzaly i další senáty NSS (např. rozsudky č. j. 9 Azs 20/2024-37 z 8. 4. 2025, č. j. 2 Azs 271/2024-43 ze 17. 4. 2025, č. j. 10 Azs 4/2025-49 z 24. 4. 2025 a č. j. 5 Azs 217/2023-36 z 25. 4. 2025, a mnoho dalších).
13. Posléze reagoval i zdejší soud, který již zohlednil i navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky č. j. 10 A 6/2025-61 z 23. 4. 2025, č. j. 5 A 36/2025-38 z 30. 4. 2025, č. j. 10 A 42/2025-33 z 16. 5. 2025, č. j. 5 A 42/2025-39 z 20. 5. 2025, č. j. 18 A 22/2025-52 z 3. 6. 2025, č. j. 10 A 56/2025-39 ze 17. 6. 2025 a č. j. 18 A 49/2025-33 ze 17. 7. 2025.) Rozhodující senát se s vyslovenými závěry již v jiných případech plně ztotožnil. Proto z nich vychází a v podrobnostech na jejich precizní odůvodnění odkazuje.
14. Z těchto rozhodnutí jednoznačně plyne, že žádost osoby požívající dočasné ochrany na základě prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES, není správní orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou dle § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) lex Ukrajina z toho důvodu, že tato osoba o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany požádala nebo jí bylo toto povolení uděleno také v jiném členském státě EU. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému členských států (*Temporary Protection Platform*) jako držitelka povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

cizinců, v jeho rámci poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.

15. Na právě uvedeném nic nemění návrh nového „aktualizačního“ prováděcího rozhodnutí Rady z 13. 6. 2025, na který žalovaný poukázal ve svém vyjádření k žalobě, a stejně tak ani vlastní „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 z 15. 7. 2025, o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, jež již bylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie 24. 7. 2025.
16. Prováděcí rozhodnutí 2025/1460 skutečně obsahově převzalo části návrhu, na něž upozornil žalovaný, konkrétně je zařadilo do bodů 4-6 recitálu.
17. Vzhledem k tomu, že určitá osoba může v daném okamžiku požívat práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, by členské státy k zajištění toho, aby tato zásada byla respektována, a s cílem zabránit vícenásobným registracím k dočasné ochraně měly zamítnout žádosti o povolení k pobytu podané na základě čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55/ES, pokud je zřejmé, že dotčená osoba již povolení k pobytu na tomto základě získala v jiném členském státě. To by bylo v souladu s rozsudkem Soudního dvora ze dne 27. února 2025 ve věci C-753/23 (5), a zejména s jeho bodem 30.
18. V souvislosti s aktivací dočasné ochrany podle směrnice 2001/55/ES se členské státy v jednomyslně přijatém prohlášení ze dne 4. března 2022 dohodly, že nebudou uplatňovat článek 11 uvedené směrnice na osoby, které požívají dočasné ochrany v daném členském státě v souladu s prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 a které se přemísťují bez povolení na území jiného členského státu, pokud se členské státy na dvoustranném základě nedohodnou jinak.
19. S ohledem na tento celkový kontext by nic nemělo být vykládáno tak, že znamená povinnost členského státu vydat povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která obdržela povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.
20. Pomine-li soud tu skutečnost, že ustanovení recitálu (preambule) unijních předpisů nejsou závazná, citovaná část recitálu nutně nezpochybnuje závěry Nejvyššího správního soudu učiněné v „dubnové“ judikatuře, pokud jde o výklad relevantního práva EU. I kdyby tedy soud přihlížel k interpretačnímu významu citovaných bodů, není zřejmé, že by se NSS mýlil.
21. Předně z nich neplyne, že by členský stát mohl, zvláště v situaci, jaká nastala v nynějším případě, žádost žalobce mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení. Podle soudu by měly být okolnosti trvání dočasné ochrany v minulosti udělené žalobci blíže zjišťovány a nelze se spokojit pouze s údajem v informačním systému členských států (*Temporary Protection Platform*). A to zvláště za situace, kdy žalobce tvrdí, že se dříve udělené dočasné ochrany výslovným prohlášením vzdal.
22. Zároveň je zřejmým cílem vložení nových bodů do recitálu prováděcího rozhodnutí zajistit, aby v jednom okamžiku požívaly oprávněné osoby práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, a zabránit tak vícenásobným registracím. Postup předestřený judikaturou Nejvyššího správního soudu přitom není s těmito cíli nutně v rozporu, nevede k vícenásobné registraci (požívání dočasné ochrany ve více státech).

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Zejména ne potud, pokud od žalovaného vyžaduje náležitě ověření trvání povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

23. Z výše popsaných důvodů soud dle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci vrátil jeho žádost jako nepřijatelnou, byl nezákonný, a žalovanému přikázal, aby obnovil stav před vrácením této žádosti.
24. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek vydat pobytové oprávnění. Pokud je původní pobytové oprávnění skutečně nadále platné a trvá, žalovaný žalobce poučí o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude žalobce na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v České republice, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území České republiky dojde dle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění, či zda již nezanikla prohlášením žalobce, který se této dočasné ochrany zřekl. V případě kladného zjištění žalovaný vydá oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žalobce, aby v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném hostitelském státě. K tomu mu žalovaný poskytne potřebnou součinnost.
25. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. ve věci úspěšnému žalobci přiznal právo na náhradu nákladů řízení, které představují odměnu za právní zastoupení podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), (dále jen „vyhláška“). Podle § 9 odst. 5 vyhlášky z tarifní hodnoty 88 000 Kč činí výše odměny 4 620 Kč. Žalobci byla přiznána náhrada za dva úkony právních služeb, a to převzetí věci [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky] a písemné podání ve věci (§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky) dále 2 x náhrada paušálních výdajů podle § 13 odst. 4 vyhlášky po 450 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 8. října 2025

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.